

EL

MAGAZÍN

Núm. 319

Divendres, 8 de març de 2024

CUINA

Alguns consells per preparar la salsa que acompanya els calçots

MÚSICA

Arriba el debut en solitari del 'manel' Guillem Gisbert

ALBERT LLIMÓS

VICENÇ VILLATORO

"El canal d'Urgell tenia èpica... i lírica"

ENTREVISTA

VICENÇ
VILLATORO

“Hi ha moments en què a alguna gent li sembla que té al davant un projecte que pot millorar el món... i s’hi aboca”

A vegades no cal anar gaire lluny de casa per trobar l’èpica. La construcció del canal d’Urgell és una de les grans epopeies que tenim a Catalunya i que hem traspassat molt poc a la literatura. Vicenç Villatoro (Terrassa, 1957) ho acaba de fer en una novel·la que parla de la gent que va somiar (i que va patir) la gran obra. ‘Urgell. La febre de l’aigua’ (Ed. Proa) és el relat humà de la conquesta del nostre oest, amb les seves llums i ombres.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

La construcció del canal d’Urgell va acabar l’any 1861 després de molts anys d’obres i un munt de dificultats. Té una èpica de la qual nosaltres mateixos, els catalans, no en som prou conscients?

Una èpica, i una lírica! És una construcció que té grandiositat, que té importància i que modifica el país. Però dic lírica perquè també hi van vinculats sentiments personals molt variables. Des de l’esperança fins a la perplexitat, l’eufòria o la decepció. En una pel·lícula, tindria escenes de masses i escenes que passarien en la intimitat, amb gent que pensaria sobre les relacions de la seva vida amb el que està passant a fora.

Gràcies al canal, una gran part de la plana d’Urgell és avui de regadiu. Però fora de les comarques de Ponent, hi prestem atenció? O només quan, com l’estiu passat, hi ha la mala notícia que els prohibeixen regar per la sequera?

“El canal? Ah sí, els de Lleida”. Però aquesta poma que ens estem menjant existeix gràcies al canal, i se la menja a qualsevol altre lloc del país. Crec que s’ha perdut la visió que això forma part d’un projecte de país, i que a ningú no se li hauria acudit fer un canal d’Urgell enmig de la Manxa, per posar un cas. Vull dir lluny d’una ciutat creixent com era Lleida, o una ciutat que ja era metropolitana, com Barcelona. Totes són peces d’un trencaclosques: el menjar de la capital no s’explica sense el canal, i aquest no s’explica sense tenir a prop un mercat. I d’uns capitals, que són a l’àmbit urbà. El mateix enginyer que pensa el canal d’Urgell, Pere d’Andrés i Puigdollers, és el que

projecta el ferrocarril entre Terrassa i Manresa. És el tren que anirà cap a Lleida, i cap a Saragossa. I també està dissenyant una ampliació del port de Barcelona, tot i que finalment no es farà.

La Catalunya en plena industrialització de finals del segle XIX...

Però no oblidem que això passa enmig de les guerres carlines, el XIX és un segle en què no paren els conflictes... a Europa són les guerres napoleòniques. No tot el que neix al segle XIX és clarament positiu. El model liberal és el progrés i la ciència però també és uniformitzador, amb un estat que ho vol controlar tot. Els carlins són uns carques, però arrelats i amb una certa aversió a aquest control. Quan els tractors han arribat a Barcelona, aquests últims dies, porten un missatge que *carlineja* en el bon sentit del terme.

La novel·la és un com *spin-off* d’una d’anterior, *La casa dels avis*. Allà hi parlava dels seus avantpassats vinguts d’Itàlia, als quals havia seguit la pista. Aquí en trobem un com a protagonista, Vicenç Lamolla / Vincenzo Lamoglia. Però alerta, que excepte el nom és tot ficció.

I és clau que sigui ficció. En un cert sentit, aquesta novel·la és una reacció d’escriptor contra les anteriors: m’ha passat els últims anys lligat de peus i mans per la realitat. A *Un home que se’n va* o a *La casa dels avis* no volia posar-hi res que no pogués documentar. Però després et trobes amb personatges suggerents com el Vincenzo, que marxa de la Puglia, de Maratea, i se’n va a parar a Cornudella de Montsant a fer el soldat a les guerres carlines! I tot seguit, el trobem de calderer a Agramunt... aquí hi ha alguna cosa, tot i que no la saps. I si la inventéssim? Per a aquesta novel·la, necessitava un personatge.

La gran obra hidràulica que rega l'oest de Catalunya

Urgell. La febre de l'aigua porta el lector al segle XIX, quan es va projectar i construir el canal d'Urgell. Possiblement una de les obres d'infraestructura més importants de l'era moderna a Catalunya. La idea d'agafar l'aigua del Segre i fer-la servir per regar tota la plana d'Urgell (que rebia el nom popular de Clot del Dimoni pel seu clima extrem i la dificultat de conrear-la) venia de lluny. A mitjans de segle, rep l'impuls definitiu de l'empresari, polític i banquer Manuel Girona, amb arrels lleidatanes. Ell encarrega el projecte definitiu, que preveia captar l'aigua a Ponts i portar-la en

dues branques cap a regar part de l'Urgell, el Pla d'Urgell, la Noguera, el Segrià i les Garrigues. Un total de 144 quilòmetres en el seu recorregut més llarg. La construcció va ser tota una epopeia, sobretot en el moment de travessar la serra de Montclar amb un túnel dins de la muntanya de quasi cinc quilòmetres excavat per un exèrcit de sis mil persones amb mètodes molt precaris i amb tota mena d'accidents entremig. L'any 1862, el canal regava la primera finca, a Agramunt, però encara haurien de passar anys abans que la seva construcció es pogués considerar un èxit.

“A una idea com la del canal d'Urgell hi ha sentiments personals vinculats: de l'esperança a la perplexitat, l'eufòria o la decepció... Va del procés, això? No, però és l'exemple que tinc més a la vora quan em poso a escriure, l'any 2020”

WIKIMEDIA COMMONS

I aquest li anava com anell al dit.

Em convenia per moltes coses. Primer, perquè venia de baix: explicar el procés del canal d'Urgell ho volia fer no des dels que ho dirigien sinó des dels que se sentien part d'això.

Ell no és pagès, i no es beneficia del canal perquè tingui terra per regar. Tampoc té diners per invertir-hi pensant que li retornaran. Però s'hi entusiasma: l'arribada de l'aigua és la seva terra promesa. Per què?

Potser no és indiferent a això el fet que comencés a escriure la novel·la l'any 2020. I m'explico. Gent d'aquest país que s'ha entusiasmat per una idea que, per a la seva butxaca i la seva vida, ni li anava ni li venia però que creia que això era una millora, i s'apuntava a totes... Va del procés, la novel·la? No, però és l'exemple més viu que tinc a mà quan em poso a escriure.

Ens sona d'alguna cosa, això. Ho hem viscut durant això que n'hem anomenat procés.

I segur que la revolució russa del 1917 es va fer així, i la castrista de Cuba, i moltes més. Moments en què hi ha gent que no va a defensar els seus interessos però li sembla que té a davant un projecte que millorarà el món, i s'hi aboca. Amb temps, amb entusiasme, posant-hi tot el que té sense demanar de ser el de dalt de tot.

Al canal d'Urgell passava: a dalt hi veiem els Girona, que hi posen capital. I a baix, en Vicenç que... què? Senzillament, li fa il·lusió veure arribar l'aigua a una terra eixuta?

Ell ha marxat d'un lloc, de la seva terra, i quan ho fas és per algun motiu. Crec que ho fas pels fills que encara no tens: d'això no sé què en trauré, però el món dels meus fills serà millor. L'entusiasme no és tant pel que en trauràs de rendiment, sinó per aques-

ta idea: el món serà millor... per a ells. L'èxit final no té per què coincidir amb el somni inicial, exactament. Els grans ideals, quan els portes a la pràctica, no solen ser tan purs com quan els somiaves.

L'abundància promesa (i en això també hi podríem buscar metàfores contemporànies) no va arribar tot seguit de l'obertura: “El canal d'Urgell havia estat un solemne fracàs”, diu el narrador en un moment de la novel·la.

No solament això, sinó que es recula! S'obre l'any 1861 i al cap de mig segle, l'any 1910, encara s'escriuen articles dient-ho: va sortir el salobre de la terra. Hi ha un moment, i això és documentable, en què no hi ha ningú que estigui content de com ha anat. Manuel Girona va al Senat, a Madrid, i diu que els canals de reg no tenen futur. Però l'efecte sobre l'ànima humana, allò que em convida a escriure la novel·la, és precisament la decepció. Perquè ho he vist a la vida, i en altres coses: l'eufòria, ara ho farem i ho tenim a tocar... i no va. Algú diu: paciència, d'aquí a cinquanta anys anirà. Però tu et preguntes per què carai ho hem fet. Busco aquest moment en què algun es mira al mirall i es fa aquesta pregunta.

Al cap d'uns anys, hi ha una escena, ja sense en Vicenç. Parlen dues, dones, una d'elles la seva vídua, i tenen al davant una màquina de cosir. “Cal aprendre i provar, i alguna cosa acabarà anant bé.”

Jo no soc pessimista vital: en ocasions les coses van bé. No és segur –això no és un llibre d'autoajuda– però sí que passa a vegades. I si tu creus que has fet el que havies de fer, aquest *a vegades* és el que et dona força. Vas ara al canal i penses: quina sort que ho van fer, perquè ha canviat el país!

Hi ha una part de tragèdia: Vicenç Lamolla, que tant ha lluitat pel canal, no el veurà fet.

El de veritat va morir encara molt més jove. A la novel·la, li he allargat la vida. Calia que la seva dona, la Pelegrina, el sobrevisqués.

Són els dos narradors en primera persona.

Hi has veus en primera persona –en Vicenç i la seva dona, la Pelegrina–, un narrador omniscient i un *jo* del present. Una de les característiques de la postmodernitat és la fragmentació de la veu narrativa, i del mateix text. I aquesta és una novel·la que reflecteix el pas del temps, per això necessito veus *des del temps*. El narrador omniscient sap com acabarà, però en Vicenç Lamolla no. Hi ha, doncs, un component d'exercici literari, però també una part al servei de la trama: la crònica de l'estat d'ànim ha de ser en el moment i explicada per la persona que el viu.

La memòria, real o ficcionada, és el gran tema de la seva obra narrativa?

Abans parlàvem de la postmodernitat i la fragmentació, que és una característica que assumeixo. Però en té una altra que em revolta, i és el presentisme: tot ha començat ara, tot s'explica per dinàmiques de present... i no pensem que allò que s'ha fet en el passat i el pòsit que ha deixat en la memòria (personal o compartida) configura també el present. Com diu el final d'*El gran Gatsby*, “així avancem, barques contra corrent, incessantment arrossegats cap al passat”. La memòria del passat ens desmenteix aquelles grans ideologies que diuen que els corrents de la història et portaran cap a un paradís. Si vols arribar-hi, no t'en refiïs gaire, del corrent. La memòria ens vacuna contra l'excés d'esperança, però també contra l'excés de temor. Aplicat al canal d'Urgell, que una cosa comenci malament no vol dir que continuï malament. Però que comenci bé, no vol dir que continuï bé... Els problemes que ara també té el canal amb la sequera ho confirmen.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Quina esquerra?

Arreu es produeix un fenomen que sembla imparabile. La dreta més extrema i desacomplexada s'imposa políticament, i ho fa comptant amb el suport dels sectors socials més exclosos, que abans se sentien representats pels partits d'esquerra. L'Argentina de Milei n'és un bon exemple i, em temo, que no el darrer: els que malvivien gràcies a ajuts socials de contenció acaben votant a qui afirma que el primer que farà és eliminar-los. Una mostra que amplis sectors socials, els més necessitats, s'han desacoblat dels sindicats i partits que els representaven. Alguna cosa es deu haver fet malament.

Fragmentar identitats fins a la ridiculesa està posant fi a la cultura d'esquerra i fa robust el liberalisme a través de l'arma de xoc que és el postfeixisme. L'esquerra ha obviat una cosa fonamental que, històricament, l'ha fet forta: ser d'esquerra era una identitat. Una identitat forta amb un projecte comú per superar la desigualtat estructural, l'exclusió i possibilitar una vida digna. Mentre que el populisme de la dreta ofereix als ciutadans una referència i una sortida al seu odi, l'esquerra secciona el que és col·lectiu en multitud d'instàncies identitàries. Focalitzar el debat en la cultura de la diversitat fa que les classes subalternes perdin consciència de ser-ho. Tota emancipació que no tingui un peu a la iniquitat material acaba per reforçar la reacció i el capitalisme actual. A la dreta ja li convenien aquests rols establerts, ja que no es posa en qüestió el predomini dels privilegiats. Quan es reitera el tema de la diversitat, s'està validant la desigualtat que crea l'economia de mercat. Es renuncia a establir el principi d'igualtat. Es compartimenta la vida pública en col·lectius encapsulats en la seva identitat cultural. No hi ha compromís universalista, ni tan

sols noció de ciutadania. No deixa de ser rellevant que la defensa del que és cultural al món occidental no es fa brandant la il·lustració, sinó reivindicant cultures nacionals o l'individualisme.

Tota l'esquerra, la socialdemòcrata i l'altra, ha incorporat el tema de la diversitat com una qüestió essencial del seu projecte polític. Potser d'una manera més funcional a l'àmbit moderat i de manera més absoluta, com a marca pròpia, l'esquerra més radical. La influència acadèmica en aquests àmbits polítics ha

Ha assumit un rol petitburgès, igual que els moviments sindicals representen més els treballadors públics

estat extraordinària. Els seus quadres i militants no procedeixen del món del treball fordista ni del precariat, sinó del treball intel·lectual i l'activisme cultural. Aquí l'hegemonia i els estudis al voltant de les qüestions de diversitat ostenten una hegemonia total. Com ha escrit Daniel Bernabé, "com menys capacitat de canviar allò material té un corrent polític, amb més insistència tendeix a buscar les maneres d'influir en allò simbòlic". Les polítiques redistributives queden per més endavant. Però en assumir el camp de la correcció l'esquerra, la dreta assumeix que el seu camp de joc és a la incorrecció.

De fet, l'esquerra ha fet seva la cultura de la classe mitjana amb un cert nivell cultural i amb formació universitària. Ha caigut en assumir un rol petitburgès,

igual que els moviments sindicals representen els treballadors públics i amb més seguretats i no els que són víctimes de la precarització i l'exclusió. En aquest entorn social i cultural, l'estabilitat i la moderació que se'ls suposa resulta compatible amb actituds radicals i promeses d'aventura. Passa el mateix a Catalunya amb unes classes mitjanes donades a jugar a la revolució amb el procés. En realitat, no és una radicalitat estructural, que afecti allò material, és només un desfogament fet a través de *happenings* i un activisme carregat de grandiloqüències. Analitzar la composició social d'algunes ONG donaria molta informació sobre la figura de l'activista acomodad. Perquè aquí, allò important no és la consecució de res, sinó "identificar-se", ser algú en el món de la diversitat.

El llenguatge és molt eloqüent. Les polítiques d'esquerra ja no apel·len al que és col·lectiu o al paper de la intervenció o de la despesa pública. Se centren en el concepte de "drets". Així, la població, bàsicament seria dipositària de drets, cosa que té un cert biaix cap a la prelatura de l'individual. L'esquerra es presenta com qui garanteix, expandeix i, fins i tot, crea drets nous. Ha desaparegut qualsevol noció de solidaritat, de benestar compartit, de reciprocitat, de limitacions a les capacitats de satisfer desitjos, a la necessitat d'acceptar determinats sacrificis a favor de la sostenibilitat mediambiental. L'esquerra europea havia fonamentat la seva fortalesa a saber representar les classes populars, tot configurant un col·lectiu en què les aspiracions eren, justament, conjuntes. Hi havia un projecte compartit en pro de l'emancipació. Però a partir dels anys vuitanta va mutar cap a la defensa de valors grupals de sensibilitat (gènere, orientació sexual, etnicisme...) i interessos individuals. Els antics representats ja no disposen d'esperança, només de frustració, i l'han abandonat.

s'oblida d'on els ha deixat el dia abans?

Superades en qüestió d'unes setmanes tantes tribulacions, ara no se'n sabria estar, dels rituals, encara que li escatimin les porcions de vida que, de jove, hauria omplert amb tot de coses productives. Allarga les estones d'estiraments i aclimatacions abans d'emprendre una correguda progressiva per l'avinguda, afilera cerimònies sobre la tauleta de davant la butaca el llibre amb les ulleres i el llapis, ignora càpsules i amuntega diligent i sense pressa el cafè fort sobre la cassola de l'express, d'on al cap d'uns segons davalla sobre la tassa el raig cremós i marró. Inevitablement, una subtil i inesperada lucidesa li revela els avantatges de fer-se gran, el consol per a les hores que el temps li torna amargues, i ja no li cal el consell que jo sol·licitava per a ell fa uns dies: sent el benestar d'aquell que construeix pacientment un refugi per al temps, o que apuntala lentament un sentit.

Eduard Roure

BADLANDS

Coses de l'edat

A casa, després de la dutxa, i per tal d'aprofitar l'estona que a mitja tarda li permet estar sol, i al mateix temps per rescabalar-se de l'experiència frustrant de la correguda, el meu amic es repapa al sofà amb el seu volum estrenat de fa poc de *Guerra i pau*. Pateix un altre disgust. S'evidencia allò que, d'uns dies ençà, havia començat a notar i havia procurat ignorar –per això ara de nou no hi pensava–, i és la ballaruca esbordada de les lletres del llibre. Ja li havia dit 20 anys enrere l'oculista: "T'opero la miopia però això no et salvarà necessàriament de la presbícia." Fa l'esforç i se'n va sortint, però el mal de cap i la cremor de la vista el fan desistir molt abans de la batalla d'Austerlitz.

Pel seu sant li regalen unes ulleres de lupa, d'aquelles sense graduació específica, pràctiques, de muntura discreta, amb

un graciós cordillet per poder dur-les penjant. De seguida se n'enamora, per l'estètica que li confereix d'home culte i casolà, i des del punt de vista pragmàtic, és clar, també resulta òptim perquè li permet reprendre el costum de la lectura sense esgotament ni ressentiments oculars. El problema que se'n deriva, com era de preveure pel seu caràcter distret, és que ha d'esmerçar cada dia uns quants minuts, abans d'obrir el llibre, a recordar on les ha deixades. Sempre les troba, per sort, abans de rendir-se a la desesperació. Sota un amuntegament informe de papers a l'escriptori, en un calaixet, sobre alguna de les innombrables lleixes del saló menjador. Amb el temps aprèn a escurçar aquest temps de recerca –també a localitzar prest, si s'escau que vol fer anotacions, algun llapis proveït de punta; troballa, val a dir, que per algun motiu remot que no es veu amb ànim d'esbrinar cada cop resulta més feixuga. Pot ser que perdi els llapis amb punta perquè també

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Pere Martí i Bertran

Un llibre singular a l'abast

L'*Auca del noi català, antifeixista i humà*, sense cap mena de dubte, és un llibre singular per moltes raons. En primer lloc, perquè és un llibre infantil publicat en plena Guerra Civil pel Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya. En segon lloc, perquè abans de convertir-se en llibre va ser una auca en format tradicional (48 estampes amb el rodolí corresponent), il·lustrada pel reconegut artista noucentista Josep Obiols (Barcelona, 1894-1967). En tercer lloc, perquè, com la majoria d'obres publicades pel Comissariat, els rodolins es van traduir a tres llengües més: castellà, francès i anglès. En quart lloc, perquè els textos, durant molts anys, es van considerar anònims, ja que als crèdits s'hi feia constar el dibuixant, però no pas l'autor dels rodolins, que va resultar ser el polifacètic Pere Català i Pic (Valls, 1889 - Barcelona, 1971), cap de la secció d'edicions del Comissariat i autor, entre moltes altres obres, del cèlebre cartell titulat *Aixafem el feixisme* (1936). En cinquè lloc, perquè el protagonista, un noi anomenat Germà, ha de ser exemple i model per a infants i joves del moment: obrer i estudiant alhora, esportista, compromès políticament i socialment, solidari... I podria seguir amb més raons, com per exemple que a partir d'ara trobar-lo ja no serà cap problema, perquè l'Ajuntament de Barcelona i l'editorial Libros del Zorro Rojo n'han fet una magnífica edició amb els dibuixos a la ploma acolorits (els de l'auca primitiva es van publicar en blanc i negre) pel mateix Obiols, complementada amb dos epílegs molt interessants i documentats: el primer, dedicat a la figura i l'obra de Josep Obiols, a càrrec de la doctora en Història de l'Art Pilar Vélez; i el segon, a la de Pere Català i Pic, obra de la doctora en Comunicació i professora Ester Boquera

Diago, autora d'una tesi doctoral dedicada al Comissariat de Propaganda.

Acabaré la ressenya amb unes paraules de l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, que en un full a part que acompanya el llibre diu, entre altres coses: "A més de la reproducció fidedigna de l'original de 1937 –publicat en català, castellà, francès i anglès–, el volum conté dos assajos que donen context i ens apropen a una obra que reflecteix els ideals republicans i que forma part de la memòria històrica del nostre país".

Un llibre, sense cap mena de dubte, per llegir, comentar i gaudir en família.

AUCA DEL NOI CATALÀ, ANTIFEIXISTA I HUMÀ

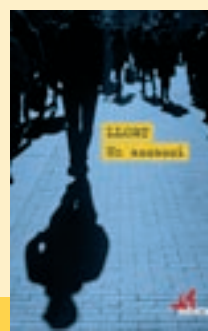
Autor: Pere Català i Pic
 Il·lustrador: Josep Obiols
 Editorial: Libros del Zorro Rojo / Ajuntament de Barcelona
 Col·lecció: "Barcelona Beceroles"
 Lloc i any d'edició: Barcelona, 2023
 Nombre de pàg.: 50 (sense numerar) + 22 dels apèndixs (numerades)

NOVETATS EDITORIALS

'Baumgartner'
 Paul Auster
 Ed. 62

El personatge protagonista d'aquest relat, Seymour Baumgartner, ha complert els 70 anys. Com el seu creador, Paul Auster. Trencant el seu silenci de set anys, el gran escriptor nord-americà parla de solitud, d'amor, de pèrdua o d'enyor en la figura d'un professor de filosofia vidu que encara la recta final de la vida. La legió de lectors d'Auster hi trobarà un altre registre de la seva literatura.

'Un assassí'
 Lluís Llorc
 Ed. Clandestina

Novetat d'un dels nostres autors més sòlids en l'àmbit de la novel·la negra. Llorc ens porta a través de cinc dècades de la vida d'un assassí a sou. Aquil·les Sunyer no és un psicòpata, senzillament és un home que no té problemes per matar i l'hi agrada. Això el fa ideal per a segons quins encàrrecs. Però també el fa esdevenir una persona solitària, que no pot compartir aquesta vida amb ningú.

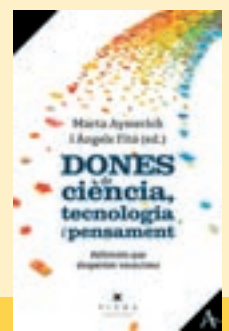
'No robaràs'
 David Fernández
 Ed. Fragmenta

Fragmenta continua amb el seu projecte d'encarregar a deu autors una reflexió sobre cada un dels deu manaments. Al periodista i exdiputat David Fernández li va tocar de fer-la sobre un dels més coneguts: no robaràs. I la va fer buscant un sentit actual a aquesta expressió: crisi de l'habitatge, emergència climàtica, *robatori* del nostre temps i altres formes de prendre'ns vida.

'Tintín era català'
 Joan Manuel Soldevilla
 Brau Ed.

Tintín era català (o això em pensava jo...), títol sencer d'aquest llibre, ressegueix la relació intensa que hi ha hagut entre Catalunya i el personatge d'Hergé. Va ser l'any 1964 quan es va publicar *Les joies de la Castafiore*, el primer àlbum en català, en una magnífica traducció de Joaquim Ventalló. I des de llavors, Tintín va arrelar a casa nostra... amb algunes referències a Catalunya.

'Dones de ciència, tecnologia i pensament'
 M. Aymerich i A. Fitó / Viena Ed.

Un llibre per tenir en compte la setmana del 8-M. Els perfils de 21 dones del món científic, tecnològic o del pensament. Comprovarem, potser amb sorpresa, que en coneixem poques tot i les seves destacades aportacions al coneixement. Aquest llibre ens parla també de les dificultats per les quals van passar totes per fer-se un lloc. I mostra la visió esbiaixada (masculina) que tenim encara.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

319

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

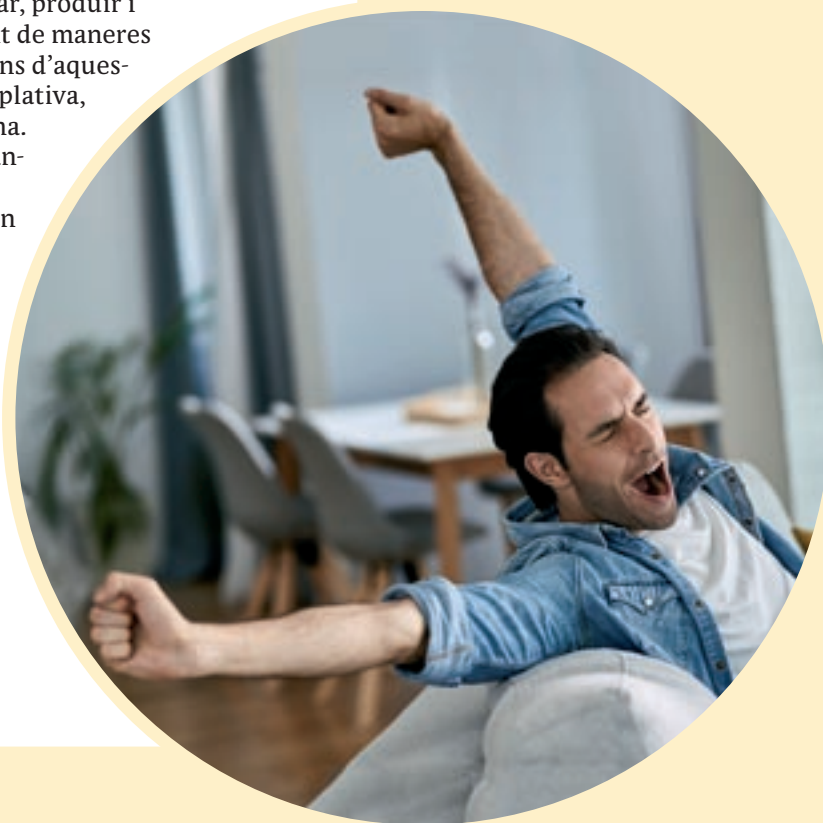
La mandra i els seus seguidors

Els catalans tenim molts prejudicis associats; som garrepes, treballadors, orgullosos, comerciants... Una de les frases que més recentment ha fet fortuna és la famosa “*Los catalanes hacen cosas*”, que resumeix una mica tots aquests prejudicis a més de demostrar una ignorància o falta de vocabulari esperpèntics.

Potser és per això, per aquesta tendència a treballar, produir i ser gent activa i profitosa, que tenim també un munt de maneres per referir-nos a aquelles persones que no entren dins d'aquesta categoria, que són de vida més relaxada o contemplativa, que no es guien per la productivitat, sinó per la calma. D'aquests, segons el to, en podem dir mandrosos, ganduls, dròpols, inútils... Tot i no voler dir el mateix, entenem que són gent amb poca iniciativa, que tenen mandra o galvana.

D'aquests noms se'n deriven, també, molts verbs que són d'ús força habitual: gandulejar, mandrejar o el popular jaure que tant fan els animals com les persones. Si volem anar un pas més enllà, com sempre, podem trobar algunes frases fetes que ens permeten riure'ns dels qui ho fan, alabar-los o senzillament entrar a formar part del seu grup: “La mandra és la mare de la misèria”, “Feina, fuig; mandra, no em deixis”, “Si això és la guerra que no vingui la pau”... Se us n'acut alguna més?

Font: Paremiologia catalana comparada
pccd.dites.cat

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de
vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

VIURE A
CATALUNYA.
APRENEM
CATALÀ
des de l'àrab

العيش في
كتلونيا.
نتعلم الكتالانية
عن طريق العربية

Material didàctic per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'àrab

UNITAT 04: Els llocs

amb el suport de:

EL 9 NOU

Ho podeu trobar a: EL9NOU.CAT

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

SCORPIONS 'Love At First Sting' Harvest / EMI Records, 1984

Tot i que ja han fet un parell de gires de comiat, els mítics Scorpions segueixen remenant la cua i tornaran a trepitjar escenaris aquest 2024 amb l'excusa de celebrar els 40 anys del seu novè treball, *Love At First Sting*. El grup de rock dur i heavy metal alemany, doncs, tornarà i ho farà amb una alineació que s'acosta a la titular amb Rudolf Schenker i Matthias Jabs a les guitarres, la veu inconfusible de Klaus Meine, Pawel Maciwoha al baix i Mikkey Dee a la bateria. I sí, en directe tornaran a tocar les peces d'un disc que els va consolidar com una de les bandes europees de més èxit i renom amb hits com "Rock You Like a Hurricane", "Big City Nights" i, sobretot, la balada "Still Loving You", que els va convertir en eterns. La portada del disc també va portar cua. És una fotografia en blanc i negre on es veu una parella mig desvestida amb l'home tatuant un escorpi a la cuixa de la pubilla.

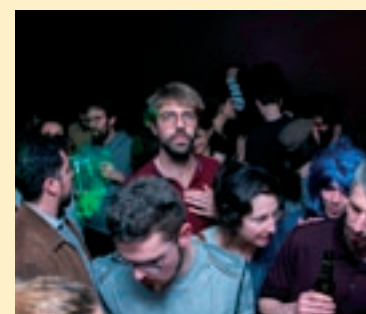

A alguns països ho van trobar pornogràfic i la companyia, que ja s'ho esperava, tenia un pla B amb una fotografia amb els músics de la banda enfundats de cuir negre. Si teniu aquesta segona portada –als Països Catalans i a gran part d'Europa es va distribuir i vendre amb l'original– guardeu-la, encara en fareu algun calé. Com calés faran els Scorpions aquest 2024 amb una gira que no passarà per Catalunya però sí pel País Valencià. M'hi jugo un pèsol que no serà l'última.

NOTES

Arriba el debut en solitari del 'Manel' Guillem Gisbert

Després de mesos de rumors i especulacions finalment ha començat el nou camí en solitari del cantant de Manel Guillem Gisbert. I és que la setmana passada es va publicar *Balla la mazurca*, un primer disc en solitari on Gisbert recula cap a la primera època dels Manel amb un to de veu més reposat i peces llargues que s'allunyen dels invents més pop i ballables dels darrers àlbums del quartet barceloní. Abans de Nadal, quan encara no se sabia per on anirien els trets del nou projecte, Gisbert ja va anunciar alguns concerts en solitari i les entrades van volar. El primer el farà el 3 de maig a l'Apolo de Barcelona i l'endemà actuarà a Girona en el marc del festival Strenes amb entrades esgotades de fa mesos. Just després l'ex-Manel actuarà a Madrid, Sabadell, Gandia... en una gira que també trepitjarà territori EL 9 NOU ja que passarà pel Microclima de Camprodon el 26 de juliol. Al nou disc de Gisbert també hi ha una altra connexió nostrada, ja que el vigatà Jordi Casadesús (La Iaia) ha produït alguna de les peces, com

"Les dues torres", on un narrador detalla la conversa que tenen la Torre Mapfre de Barcelona amb la seva veïna de l'Hotel Arts. La peça comença com una balada amb veu i piano i va creixent tant a nivell lletrístic com musical fins a l'esclat final. Per cert, que a la banda que acompanyarà Gisbert en directe també hi haurà accent osonenc, ja que el mateix Casadesús tocarà el baix al costat d'Arnau Grabulosa (piano) i Glòria Maurel (bateria). La gira de presentació del disc s'allargarà durant tot el 2024 i segurament bona part del 2025. Manel, però, no estan morts. El mateix Gisbert ja ha apuntat que a la llarga hi haurà nous treballs del grup barceloní. *Balla la mazurca*, a més, l'ha publicat Ceràmiques Guzman, el mateix segell de Manel. De trencaments, doncs, res de res. De moment, camins paral·lels que segurament un dia o altre tornaran a coincidir.

EL TEST

Roger Ferron (The Capsigranys)

Primer instrument que vas aprendre a tocar. El piano. **Primer grup/formació/coral del qual vas formar part.** Akrimony. **Primer bolo en directe.** Amb Akrimony a l'escola Vila de Gràcia de Barcelona. **Primer disc que et vas comprar.** *Powerslave*, d'Iron Maiden. **Quants discos tens aproximadament?** Diria que en dec tenir un miler. **Salva'n tres (de discos).** *The Wall*, de Pink Floyd; *Metropolis II*, de Dream Theater, i *Obesisme il·lustrat*, d'Obeses. **Grups o músics de capçalera.** Iron Maiden, Dream Theater, Joan Miquel Oliver, Obeses i Pat Metheny.

Un concert (com a públic) per recordar. Roger Waters amb la gira que va fer de *The Wall* al Palau Sant Jordi de Barcelona.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

BALKAN PARADISE ORCHESTRA 'Nèctar'

La brass band més famosa de l'escena nacional publica el seu tercer disc, un treball conceptual amb 11 cançons que parteixen dels sons balcànics però que també flirtegen amb sonoritats de reggaeton, rumba, ska, disco o, fins i tot, electrònica. El culpable d'aquest so és l'osonenc Arnau Altimir, bateria d'Oques Grasses i productor de *Nèctar*. Amb aquest nou àlbum les Balkan Paradise Orchestra demostren que són unes obreres incansables que segueixen treballant intensament per aconseguir el seu nèctar preferit: la seva pròpia música. Mel.

LA FÚMIGA 'Tot està per fer'

Tercer llarga durada d'un dels grups més destacats del País Valencià, La Fúmiga. El disc s'obre amb *Principis*, una cançó de pop festiu carregat d'electrònica, i segueix amb l'indie pop de *Covards*, on els valencians col·laboren amb els omnipresents The Tyets. La nòmina d'artistes convidats no acaba aquí: a *Tot està per fer* hi apareixen els Ginestà i a *Ja dormiré*, els vallencs Figa Flawas. Trio d'asos. El disc, en un atac d'originalitat toponímica, es clou amb la cançó *Finals*, a ritme de pop visceral amb el bombo a negres.

ROBA ESTESA 'De lo bo, lo millor'

Les Roba Estesa tornen a la càrrega amb *De lo bo, lo millor*, un quart disc que ve a ser com una crònica sobre la vida mateixa i sobre els deu anys d'història del grup. A través de la fusió sonora entre el pop, diferents elements electrònics i la música tradicional (que va començar com a eix vertebrador de la banda i ara és un element secundari) aborden temes com la crisi dels 30, les relacions afectives o la precarietat d'aquest món tan frenètic. Arrodoneixen el treball tres col·laboracions d'universos prou diferents: Antònia Font, La Furia i Tremenda Jauría.

SALUT

Eva Remolina / AMIC

Combatre els roncs: una qüestió de salut i qualitat de vida

Els roncs poden semblar inofensius, fins i tot còmics en algunes ocasions, però per a moltes persones són una font de preocupació i malestar. Aquest fenomen pot no només afectar la qualitat del son de qui ronca sinó també la dels qui comparteixen l'espai amb ells. És per això que és essencial comprendre per què es produeixen i com es poden abordar.

Els roncs són el resultat d'una obstrucció parcial de les vies respiratòries superiors mentre estem adormits. Aquesta obstrucció provoca vibracions a les estructures de la gola i la boca, generant el característic soroll que sovint associem amb aquest fenomen. Tot i que sovint es trivialitza, és important destacar que els roncs poden ser un indicatiu de problemes més seriosos com l'apnea del son, una condició en la qual les pausades respiratòries durant la nit poden tenir repercussions negatives en la salut.

Els roncs poden tenir diverses causes, incloent-hi:

■ OBSTRUCCIÓ NASAL

Quan les vies nasals estan bloquejades per motius com ara al·lèrgies, infeccions o desviacions del septe nasal, és més probable que una persona ronqui.

■ RELAXACIÓ DEL TEIXIT MUSCULAR

Durant el son, els músculs de la gola i la llengua poden relaxar-se excessivament, provocant una obstrucció parcial de les vies respiratòries.

■ FACTORS ANATÒMICS

Alguns factors anatòmics com una mandíbula inferior més petita, una llengua gran o una gola ampla poden contribuir als roncs.

■ CONSUM D'ALCOHOL O SEDANTS

Substàncies com l'alcohol i els sedants poden relaxar excessivament els músculs, augmentant la probabilitat de roncar.

Com evitar-los?

Encara que no hi ha una solució universal, hi ha diverses estratègies que es poden provar per minimitzar-los:

■ MANTENIR UN PES SALUDABLE

L'excés de pes augmenta la probabilitat de roncar. Per tant, mantenir un pes saludable mitjançant una dieta equilibrada i exercici regular pot ajudar a reduir els roncs.

■ EVITAR ALCOHOL I SEDANTS ABANS DE DORMIR

Pot ajudar a prevenir la relaxació excessiva dels músculs de la gola i la llengua.

■ CANVIS EN LA POSTURA DE DORMIR

En algunes ocasions, canviar la posició en què s'adorm, com evitar dormir de costat o amb el cap molt aixecat, pot ajudar a reduir els roncs.

■ TRACTAMENT MÈDIC

En casos més greus o quan els roncs estan relacionats amb l'apnea del son, és important buscar assessorament mèdic. Els tractaments poden incloure des de dispositius orals fins a la teràpia amb pressió positiva contínua a les vies respiratòries (CPAP).

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

Temporada de calçots: com preparar la salsa romesco

Els millors mesos per gaudir d'una bona calçotada van des del novembre fins a l'abril. Gener, febrer i març són els mesos de màxim consum.

INGREDIENTS

- 2 tomàquets madurs
- 1 pebrot vermell
- 3 grans d'all
- 50 grams d'ametlles torrades
- 50 grams de nous
- 2 llesques de pa de pagès sec
- 2 cullerades de vinagre de vi
- 4 cullerades d'oli d'oliva verge extra
- Sal i pebre al gust
- Pebre de caiena (opcional, per donar un toc picant)

PREPARACIÓ

- Preescalfa el forn a 200°C.
- En una safata per a forn, col·loca els tomàquets i el pebrot vermell sencers i els grans d'all amb la pell. Rosteix-ho al forn durant uns 20-25 minuts fins que la pell dels vegetals estigui lleugerament carbonitzada.
- Un cop rostits, retira els vegetals del forn i deixa'ls refredar una mica per posteriorment pelar-los.
- En una paella, torra les llesques de pa fins que estiguin daurades per tots dos costats. Retira-les de la paella i talla-les en trossos petits.
- En el mateix oli de la paella, torra les ametlles

i les nous durant uns minuts fins que estiguin lleugerament daurades. Retira-les i deixa-les refredar.

- En un robot de cuina o en un morter, tritura els fruits secs, el pa torrat, les verdures i l'all juntament amb el vinagre de vi i l'oli d'oliva verge extra fins a aconseguir una textura de salsa homogènia. Si ho desitges, afegeix-hi una mica de pebre de caiena per donar un toc picant a la salsa.
- Prova la salsa i ajusta de sal i pebre segons el teu gust.
- Un cop preparada, guarda-la a la nevera en un recipient hermètic. La salsa romesco pot conservar-se a la nevera durant uns tres o quatre dies.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

UNA BRETXA QUE NO ES TANCA

Els missatges al voltant del 8 de maig, Dia Internacional de la Dona, sonen repetitius, però no per això deixen de ser necessaris. Des del punt de vista laboral, es produeix, encara, un biaix negatiu respecte de les dones que és lluny de corregir-se. Entrats en la segona dècada del segle XXI, la qüestió hauria hagut de deixar de ser si encara hi ha diferències entre els salaris masculins i els femenins i plantejar-se com és possible que es continuï produint. Ni la creixent presència dels missatges en el debat públic està tenint un efecte desitjable en termes d'igualtat. La bretxa salarial és encara massa gran per brindar per cap avenç.

La bretxa salarial, la diferència entre el que cobren de mitjana els homes i les dones, s'eleva, encara, a un 19%, segons dades d'un informe d'UGT. Segons aquest sindicat, en bona part, aquesta gran diferència, que s'ha reduït massa poc en els últims vuit anys, té encara molt a veure amb els rols socials. Hi ha factors que haurien de contribuir a la desitjable equiparació, com els increments del salari mínim interprofessional que s'han produït en els últims anys. Però mentre el salari mínim ha crescut un 54% en els últims vuit anys, la bretxa salarial no s'ha reduït en la mateixa proporció. El motiu és que hi ha una quantitat més gran de dones que o bé no treballen tot l'any (a Catalunya la taxa de temporalitat femenina és del 17%, set punts més que la masculina) o bé no treballen tota la jornada (el percentatge de dones amb contractes a temps parcial a Catalunya és del 26%, quan en els homes es limita al 12%, tres vegades menys).

Menys dedicació a la feina de les dones, perquè encara recau sobre elles gran part de les cures, ja sigui de nens o d'avis. Un informe del sindicat UGT presentat recentment apunta que la bretxa salarial s'accentua a partir de 35 anys, una edat que es pot relacionar amb la maternitat, i encara s'enfila més a partir de 45. La bretxa es fa gran perquè són les dones les que opten per ajustar la jornada laboral a les necessitats de cura. Aquesta circumstància es fa més visible si es té en compte que una part de la població femenina abandona el mercat de treball amb la maternitat. La taxa d'ocupació de persones

sense fills és del 78% entre els homes i del 75% entre les dones. Quan hi ha fills, puja a 89% entre els homes i baixa al 70% entre les dones.

Les crides a pal·liar aquestes diferències estan tenint un efecte poc encoratjador. La renúncia a una trajectòria professional encara és manifestament superior entre les dones, amb un motiu original que també té a veure amb les remuneracions. Hi ha determinats complements salarials que incrementen els sous masculins, perquè sovint estan relacionats amb rols laborals que tradicionalment han assumit els homes (perillositat, aixecament de pes, toxicitat). Aquests complements fan superior el salari masculí i propicien que, a l'hora de triar de quin salari es pot prescindir, s'acabi optant pel de la dona. Canviar els termes dels complements salarials seria un bon intent de fer justícia, en primer lloc, i de provar de capgirar la tendència a renunciar a la feina femenina, en segon. Perquè si bé una part notable de la diferència salarial es produeix pels aspectes socials assenyalats, també s'ha de tenir en compte que la remuneració per hora treballada és un 13% inferior per a les dones que per als homes.

Tampoc és un bon camí cap a l'equiparació la més que notable diferència que es produeix en l'accés a les posicions laborals més ben remunerades. Tot i que les dades difereixen segons la font, es pot dir que l'informe que la Cambra de Comerç va presentar aquest mateix dilluns. La proporció en càrrecs directius és

de dos terços d'homes i un terç de dones. El percentatge ha passat del 39% de 2020 al 33% de 2023. En alguns camps, no només no s'avança, sinó que es retrocedeix. A més, les remuneracions en aquests càrrecs també són inferiors quan qui els ocupa és una dona.

En paral·lel, els salaris són més baixos en els sectors en els quals hi ha més presència femenina. Si bé la bretxa és més estreta (lleugerament més estretes, tampoc per tirar coets) en sectors més ben remunerats com la indústria o la construcció, la presència femenina és en aquestes activitats molt inferior al sector serveis, que és el que té la diferència més gran entre els salaris masculins i femenins. I particularment, les dones tenen més presència en les branques d'activitat amb salaris més ajustats (cures personals, serveis de restauració...).

Totes aquestes diferències tenen un impacte econòmic. La diferència salarial entre homes i dones suposa té un cost de gairebé 202.000 euros. És la diferència de sumar tot el que guanyarien les dones si cobressin el mateix que els homes. És un 16% del PIB, segons l'informe que elabora la consultora PricewaterhouseCoopers (PwC). L'informe assenyalava la necessitat que es produïxin canvis en l'ocupació per assegurar la igualtat d'oportunitats al mercat laboral.

És amb aquests canvis que es podrà aprofitar tot el talent femení i reduir l'impacte que la bretxa salarial genera per al conjunt del país. Reduir la bretxa salarial ja no és només un acte evident de justícia, sinó, per pur egoisme, un bé general per al país. Dos motius per no ajornar un repte que fa massa temps que s'arrossega.

FREEPIK

INDICADORS

Menys consum de ciment

El consum de ciment a Catalunya va baixar el 5,8% durant el gener respecte del mateix període de fa un any, fins a les 171.000 tones, segons ha informat aquest dimecres la patronal Ciment Català. De la mateixa manera, en el primer mes de l'any també va retrocedir la producció, el 15,3% interanual. El sector ja acumula 10 mesos consecutius a la baixa i demana ajuda a les administracions.

Creix la venda de cotxes

Les matriculacions de turismes a Catalunya van pujar l'1,4% al febrer en comparació al mateix mes de l'any passat, fins a les 9.374 unitats, segons han informat les patronals Anfac i Faconauto. Des de l'inici del 2024, a Catalunya es van matricular 18.227 unitats, el 0,6% més que els dos primers mesos de l'any passat. El creixement més notable es produeix en els vehicles amb motors alternatius.

ALEGRIA INTERIOR

Jordi Soler / jordi@alegriainterior.com

'Kotodama'

Cada paraula que pronunciem, escoltem, escrivim o llegim té una repercussió en nosaltres i en el nostre entorn. La cultura japonesa ens ho recorda amb el seu costum d'honar el llenguatge a través de les paraules amb un significat profund i que va més enllà de la seva simple traducció literal. Paraules que ens parlen sobre la bellesa de la imperfecció, del fet que tots som únics o de la importància d'honar els aliments i les persones que els cultiven i cuinen són les primeres que em venen al cap. No obstant això, existeix una àmplia llista de paraules amb significat que es poden fer servir d'ancora en un moment donat per tal d'activar un recurs intern o com a recordatori de moments i situacions viscudes. Totes elles, d'alguna manera, ens poden ser útils en el nostre moment present.

Per posar-ne algun exemple diré que la paraula

shoganai m'ajuda a acceptar una situació irreversible fent que no dediqui més temps a la lamentació i m'enfoqui a buscar alternatives. La paraula *seijaku* també em recorda que en els moments de més caos soc capaç de trobar un equilibri i una calma que eviti caure en la malaltia o l'estrès. De totes, però, amb la que més m'identifico és *tegawa* o l'art de fer que les coses siguin simples. Tinc per costum dedicar temps a simplificar coses que sé que tindran una repercussió el dia de demà i així inverteixo en un estalvi d'esforç per al futur.

Miguel Ruiz, a través del seu llibre *Els quatre acords, un llibre de saviesa tolteca*, ens recorda que cal ser impecable amb les paraules, ja que tenen el poder de crear o de destruir en funció de com les utilitzem. Si a més de triar paraules constructives i encoratjadores sabem trobar el seu sentit més profund obtindrem un doble benefici. Felicitar a algú per l'èxit aconseguit en una competició pot generar una felicitat immediata però momentània, ja que un cop passat l'efecte del premi obtingut necessitarà continuar guanyant. En canvi, ensenyar a algú a apreciar el so de la pluja (*amaoto*) pot activar-li un seguit de mecanismes interns que l'ajudin a entendre la importància de posar l'atenció en el moment present i gaudir així de les coses simples que li ofereix la vida.

El valor d'aquestes "paraules amb ànima", que els mateixos japonesos identifiquen amb el nom de *kotodama*, és que no només defineixen coses, sinó que descriuen situacions, sensacions i tenen la capacitat de despertar emocions en funció del moment i l'estat en el qual ens trobem quan les pronunciem o recuperem mentalment. Ben mirat, *kotodama* pot esdevenir la clau que obre la vertadera caixa del tresor. Cada vegada que ens trobem en una situació que cal ajustar o millorar podem obrir-la i servir-nos de totes les joies verbals que hàgim anat recollint en el nostre recorregut vital, acostant-nos d'aquesta manera al nostre propòsit de vida (*ikigai*) i per tant a la nostra alegria interior.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 08-03-2024 al 14-03-2024

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Emocions exaltades. Pots reaccionar massa ràpid. Connectes amb les necessitats dels altres. Creativitat que podràs expressar mitjançant l'art, l'escriptura o la música.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Estàs acostumat a tenir-ho tot ben lligat, però ara mateix tens la sensació que hi ha alguna cosa que se t'escapa. Podries fer una nova amistat en un mitjà de transport.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Pot incrementar la teva intuïció i podries prendre alguna decisió sense saber molt bé per què. Si has de signar algun acord o document legal, llegeix bé la lletra petita.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

La Lluna Nova a Casa IX porta més optimisme. Tens més fe en les teves capacitats. T'interessa per la pràctica d'un nou esport. Possible atracció amb una persona més jove.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Si poses atenció als teus somnis, podries entendre millor què és el que et preocupa. El passat dona voltes pel teu cap i t'agradaria tornar a connectar amb una vella amistat.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

T'agrada tenir les coses ben lligades, però pots caure en un excés de control. Gaudeix més del present, res torna. Una persona més gran que tu et fa la vida més fàcil.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Plantes una llavor al sector laboral. Si tens una vocació frustrada cerques la manera de treballar del que t'agradaria. Una antiga parella pot posar-se en contacte amb tu.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

La Lluna Nova al teu sector afectiu pot portar sorpreses romàntiques. És un moment fèrtil i no solament pel que fa a engendrar fills, també des del punt de vista creatiu.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Poses energia a millorar la teva qualitat de vida en general. Si pateixes algun problema de salut i la via convencional de la medicina no et convenç, cerques alternatives.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

En l'amor pots estar una mica decebut i aprofites per dedicar-te més temps a tu mateix. Repts el suport inesperat d'algú i et sorprèn gratament. S'amplien els contactes.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Si amb la família les coses estan molt tenses, potser és hora de posar distància. En l'àmbit laboral ja has superat una fase i ara entres en un temps de més tranquil·litat.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

La Lluna Nova al teu signe indica que millores la teva gestió emocional i que deixes de perdre temps en objectius obsolets. Pots donar-te un caprici que fa temps que desitges.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'Dream Scenario'

De Kristoffer Borgli

La simplicitat en temps de sobreexposició

Després de clausurar el passat 56è Festival de Cinema de Sitges, arriba als cinemes *Dream Scenario*, del director, guionista i muntador nascut a Oslo Kristoffer Borgli. Es tracta d'una nova producció del segell A24, estudi independent de referència del moment actual, sinònim de qualitat i bon fer, que han aconseguit fer-se un forat en el cinema de terror produint films de terror d'Ari Aster o Robert Eggers, però també finançant projectes del cinema europeu de Yorgos Lanthimos o del cinema independent nord-americà com els de Barry Jenkins o Greta Gerwig.

Un pare de família, Paul Matthews (Nicolas Cage), un home simple, invisible pels altres, veurà com la seva vida rutinària com a professor fa un tomb sobtat quan es viralitza la seva aparició inexplicable en els somnis de la gent. Això li acaba reportant fama i celebritat i l'alumnat comença a adorar-lo, es guanya el respecte de les seves filles adolescents i la seva dona es reenamora d'ell. També creu arribat el moment de publicar la seva obra sobre biologia quan una agència es posa en contacte amb ell amb la intenció amagada d'introduir publicitat d'una marca en els somnis dels altres.

Però amb el temps les seves aparicions

prendran un caire de malson col·lectiu i tot-hom comença a rebutjar-lo, des dels alumnes, els amics o la família, per la qual cosa Paul cau en l'ostracisme i el buit general. *Dream Scenario* és una brillant i intel·ligent sàtira sobre el present, sobre la sobreexposició pública, sobre la influència tirànica de les xarxes socials o sobre la cultura de la cancel·lació. En aquesta comèdia divertida i amarga alhora, ens trobem amb el Nicolas Cage més commovedor en molt de temps, un personatge patètic arrossegat i sobrepassat per un trist atzar, ben bé un personatge del cinema dels germans Coen, tal com *L'home que mai va ser allà* (2001) o *Un home seriós* (2009).

L'actor de films tan recordats com *Arizona Baby* (1987, germans Coen), *Leaving Las Vegas* (1995, Mike Figgis), *Al límite* (1999, Martin Scorsese) o l'esbojarrat paper de *Mandy* (2018, Panos Cosmatos), ara du a terme una de les interpretacions més importants dels seus darrers anys de carrera, paper pel qual va ser nominat al Globus d'Or com a Millor Actor de Comèdia o Musical. Completen el repartiment de *Dream Scenario* al costat de Nicolas Cage, els actors i actrius Julianne Nicholson, Michael Cera, Dylan Baker, Tim Meadows i Kate Berlant.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Cris Juanico presenta 'Cançons de xerxa' a Cardedeu

'Cançons de xerxa'. Cris Juanico. Tarambana, Cardedeu. Diumenge, 10 de març, 11.30h.

Cris Juanico presenta en directe aquest recull de cançons compostes a partir de poemes de Joan F. López Casanovas (1952-2022) i editades en un llibre-CD. El músic de Ciutadella proposa un projecte creatiu nou, partint d'una literatura de gran nivell poètic ara vestida amb músiques d'arrel, que resulta en un treball cent per cent mediterrani.

The Feliuettes, a Torelló

'Amor a mort', de The Feliuettes. Teatre Cirvianum, Torelló Divendres, 8 de març, 20.00h.

The Feliuettes presenten al Cirvianum de Torelló un espectacle en format cabaret, carregat d'humor i d'ironia. El muntatge, interpretat per Laia Alsina, Maria Cirici i Laura Daza i dirigit per Eu Manzanares, s'inspira en músiques de Gerard Sesé, Ariadna Cabiró i Arnau Tordera.

CINECLUB

CINECLUB VIC
12 de març 20h
VO en francès amb subtítols en català

'Les il·lusions perdudes'

França-Bèlgica, 2021. Dir.: Xavier Giannoli. Lucien de Rubempré és un jove a la França del segle XIX amb el cap ple de pardals i d'il·lusions. Per complir les seves ambicions, deixa la seva província i prova sort a la gran capital. Allà es trobarà una sèrie de personatges i situacions que trenquen amb la imatge que tenia sobre París, i descobreix un món superficial basat en l'engany i el mercat.

AC GRANOLLERS
8 de març 19h
9 de març 18 i 20.30h
10 de març 19h

'La tierra prometida'

Dinamarca, 2023. Dir.: Nikolaj Arcel. El 1755, l'empobrit capità Ludvig Kahlen es disposa a conquerir els durs i inhòspits erms danesos amb un objectiu aparentment impossible: crear una colònia en nom del rei. A canvi, rebrà un nom real que anhela amb desesperació. No obstant això, l'únic governant de la zona, el desprietat Frederik de Schinkel, creu arrogantment que aquesta terra li pertany.

CINEMA - TEATRE COMPTAL RIPOLL
10 de març 17h

'Guardians del museu'

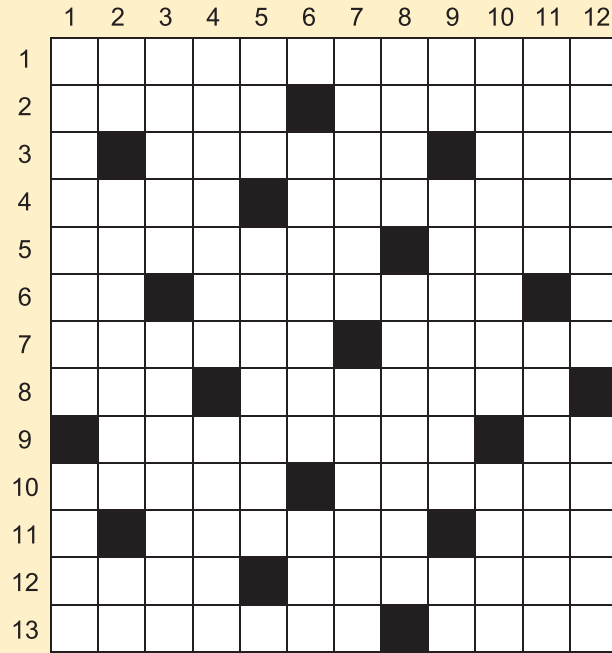
Rússia, 2023. Dir.: Vasiliy Rovenskiy. Al museu Hermitage hi ha un equip de gats que protegeixen les obres d'art des de fa molt de temps. Tot es complica davant l'arribada d'una de les obres mestres més famoses de la història: *La Gioconda*. Ningú sospita que en realitat no són precisament els ratolins el seu perill més gran; i és que hi ha algú que pretén robar-la! Què faran els gats per protegir-la?

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Afegir bossa al vestit, verd al vermell i circumstancials al verb / 2. Camps d'eres que alteren el Saler. Més adequat que la flassada, per un llit rodó / 3. Cap de nosaltres. La més teatral de les extremeries. Noms sense O / 4. Tàlem del comte dels Càrpats. Senyals que a la pantalla hi passaven coses a remarcar / 5. Amant de rissar el ris gramatical. Faig un petó a un fals Bosé / 6. Un pessic d'ironia. No se'l pot tractar ben bé de delator, encara que ho explica tot. La fi del fil / 7. Part dels pantalons que va cama avall. Espartà mal oliat, per això era un serf / 8. Començalles d'acaballes. No és partidària de l'embolic, és que té les partícules estables / 9. ATS en funcions?: no, impulsor de benzina. La baixa / 10. Picaven com sobrassades al foc. Clònic d'abans d'inventar la clonació / 11. Pilar prim. Marcit, putrefacte. Rúfol (perquè té mal cor?) / 12. Hidrocarbur per donar pas a l'al·leluia. Poll al cap de sant Martí / 13. Objecte perdut després d'una bugada. Escames contra l'òrgan vital.

VERTICALS: 1. Viu al rovell de l'ou, però quan estava amb l'ex era molt rara. Passa de missa, i passa enlaire / 2. Metall febrós. Exposició a l'aeronàutica no, a l'acció de l'aire. Són a l'agulla i al paller / 3. Rebesavi d'en Tatar, el pelut. Ornament sagrat per tenir la mà plena durant la missa / 4. Té tanta abundància que ens fa sentir pletòrics. Descansen com cans o se les heuen com amants / 5. Lisar sense vocalitzar. Humit com el rec de Sallent. Després de l'accident / 6. Ve sense ni cinc. Propici a l'enamorament, com tot paradís.

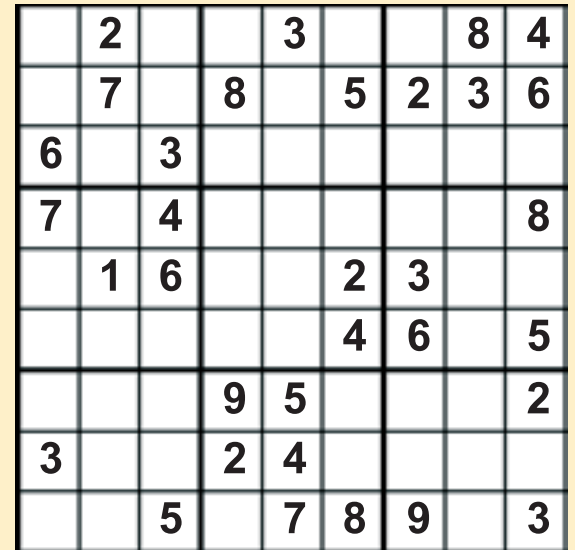

Un rol ben estrany / 7. Per una mala dècima ja m'hi porten, els de la mútua. Tireta de fusta de sòcol a sostre / 8. Temporada metàl·lica. Com a febre fa pensar en el tifus / 9. Abracen en Nèstor. Suprimirà la llengua de la Marçal. Allà on es trenquen els camins / 10. Tendal per a un tender tot sol. S'assembla al Moret, el precursor d'en Chandon / 11. Acceptat. Rentava de qualsevol manera la bodega marinera / 12. Pendent pelat i lliscós ideal per rodolar-hi sola. Amenaça de mort al rei.

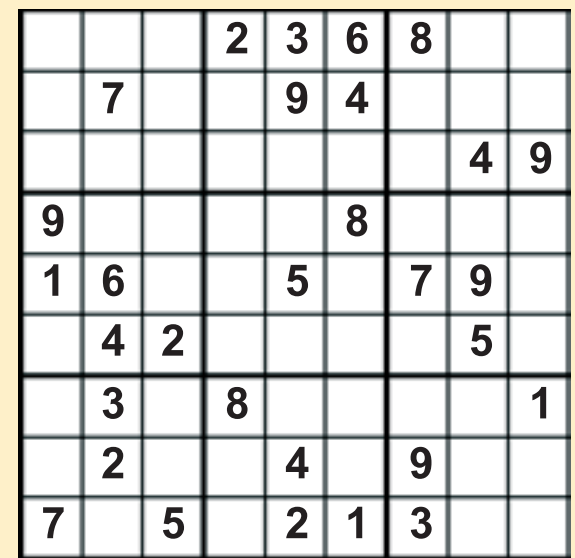
SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

Dificultat: difícil

QUADRE NUMÈRIC

	-	8	-	7	-13
-					
	-	6	+	3	2
+					
9	+		+		14
6		1			0

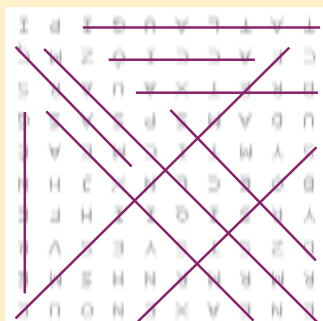
SOPA DE LLETRES

E N E A X E N O U E
R M R M R N H S M E
D Z S T S Y E S V R
Y R S I Q I I H F E
B O E C L N X J H N
S Y M T T C M F A F
U D A M S P S A S G
B R E T X A U A R S
C F A C C I Ó Z M Ç
T A T L A U G I P I

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Acció
- Bretxa
- Drets
- Feminisme
- Gènere
- Igualtat
- Març
- Masclisme
- Sexisme
- Sostre

SOLUCIONS

Dificultat: fàcil

Dificultat: difícil